

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE KROTOSZYŃSKIM na lata 2025 – 2027

okres sprawozdawczy – 2025 rok

Krotoszyn, kwiecień 2026 r.

I. WPROWADZENIE

Podstawę prawną działań w zakresie pieczy zastępczej stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.).

W świetle ustawy system pieczy zastępczej tworzą osoby, instytucje i działania, których celem jest zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w przypadkach niemożliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Pieczę zastępczą organizuje powiat.

Ustawodawca wyróżnił dwie formy pieczy zastępczej: rodzinną oraz instytucjonalną. Rodzinną pieczę zastępczą tworzą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe oraz rodzinne domy dziecka. Rodziny zastępcze oraz rodzinny dom dziecka mogą być wspierane w szczególnie uzasadnionych sytuacjach przez rodziny pomocowe. Instytucjonalną pieczę zastępczą tworzą placówki opiekuńczo-wychowawcze. Powiat Krotoszyński nie prowadzi tego typu placówek.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej odpowiada za wspieranie rodzin pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz rodzinnego domu dziecka w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji oraz za organizację i zapewnienie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie realizuje zadania wytyczone przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która została uchwalona „...dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami...”.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu przypisuje organizację pieczy zastępczej, zarówno w obszarze rodzinnym jak i instytucjonalnym, natomiast do zadań własnych gminy przypisuje się pracę z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. By system ten działał w sposób planowy i efektywny, przepisy ustawy nałożyły na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. Przedstawione sprawozdanie dotyczy roku 2025.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy przede wszystkim, zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 5) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 7) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 8) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 9) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 10) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 11) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 12) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

- 13) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- 14) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 15) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 16) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 17) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 18) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 19) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;
- 20) wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1, ich aktualizacja i usuwanie.

Zgodnie z art. 143 wyżej wymienionej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR zapewnia również pomoc i wsparcie osobom pełnoletnim opuszczającym pieczę zastępczą.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej czuwa nad rzetelnością i profesjonalizmem tworzenia rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz ich właściwym funkcjonowaniem realizującym zasadę ochrony dobra dziecka.

Rola Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Krotoszyńskiego skupiała się głównie na udzielaniu niezbędnego wsparcia rodzinom zastępczym, pomocy w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych i wychowawczych dzieci przebywających w pieczy, pracy nad zasobami i umiejętnościami samych opiekunów zastępczych oraz koordynacji działań zabezpieczających rodziny zastępcze. Ponadto koordynatorzy prowadzili pracę z rodzicami biologicznymi nad poprawą ich funkcjonowania tak, aby możliwy był powrót dzieci do rodziny lub utrzymywanie

kontaktów z dziećmi. Celem pracy w pieczy zastępczej jest powrót dzieci do domu rodzinnego lub zapewnienie dzieciom bezpiecznego miejsca poprzez budowanie trwałych, stabilnych relacji w rodzinie zastępczej bądź poprzez regulowanie sytuacji prawnej dzieci w adopcji. Skutkiem tej pracy jest powrót 8 dzieci z naszego powiatu do domu rodzinnego, adopcja w przypadku 6 dzieci.

II. DANE STATYSTYCZNE DOTYCZĄCE RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Tabela 1 Liczba rodzin zastępczych w latach 2021 – 2025.

Typ rodzin	2021 stan na 31.12.2021	2022 stan na 31.12.2022	2023 stan na 31.12.2023	2024 stan na 31.12.2024	2025 stan na 31.12.2025
Rodziny spokrewnione	49	49	53	52	57
Rodziny niezawodowe	48	50	50	48	42
Pogotowie rodzinne	0	0	0	0	1
Rodziny zawodowe	4	4	3	4	3
Rodziny dom dziecka	2	2	2	2	2
SUMA	103	105	108	106	105

Tabela 2 Liczba dzieci w rodzinach zastępczych (w tym pełnoletni) oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych na terenie Powiatu Krotoszyńskiego w latach 2021 – 2025.

Typ rodzin	2021 stan na 31.12.2021	2022 stan na 31.12.2022	2023 stan na 31.12.2023	2024 stan na 31.12.2024	2025 stan na 31.12.2025
Rodziny spokrewnione	64	69	70	68	71
Rodziny niezawodowe	72	73	68	64	55
Pogotowie rodzinne	0	0	0	0	3
Rodziny zawodowe	12	14	9	17	16
Rodzinny Dom Dziecka	16	17	18	16	19
SUMA	164	173	165	165	164
Usamodzielniający się wychowankowie rodzin zastępczych	15	15	16	14	13
SUMA	179	188	181	179	177

Tabela 3 Liczba pełnoletnich przebywających w rodzinach zastępczych.

	Pełnoletni wychowujący się w rodzinach zastępczych				
	Stan na 31.12.2025 r.				
	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Pogotowie rodzinne	Rodzinny dom dziecka
Kobiety	6	6	1	0	1
Mężczyźni	8	6	1	0	0
SUMA	14	12	2	0	1
29 pełnoletnich w rodzinach zastępczych					

Tabela 4 Liczba dzieci oraz pełnoletnich wychowanków przebywających w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Krotoszyńskiego w 2025 r. ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej.

Gmina	Stan na 31.12.2025 r.	
	Dzieci	Pełnoletni wychowankowie w rodzinach zastępczych
Krotoszyn	75	14
Koźmin Wlkp.	19	0
Kobylin	15	4
Zduny	22	3
Sulmierzyce	3	7
Rozdrażew	1	1
SUMA	135	29

Tabela 5 Liczba dzieci oraz pełnoletnich wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Krotoszyńskiego w 2025 r. ze względu na miejsce pochodzenia.

Typ rodzin	Rodzina spokrewniona	Rodzina niezawodowa	Rodzina zawodowa	Pogotowie rodzinne	Rodzinny dom dziecka	SUMA
Powiat krotoszyński	65	28	9	3	15	120
Inne powiaty	6	27	7	0	4	44
SUMA	71	55	16	3	19	164

Tabela 6 Dzieci z terenu Powiatu Krotoszyńskiego przebywające w pieczy zastępczej poza Powiatem Krotoszyńskim w 2025 r. z podziałem na rodzaj rodziny zastępczej.

Powiat	Stan na 31.12.2025 r.			
	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka
Powiat Olsztyński	1	0	0	0
Miasto Bydgoszcz	1	0	0	0
Miasta Poznań	0	0	3	0
Powiat Ostrowski	1	3	0	0
Powiat Milicki	1	1	0	0
Powiat Gorzowski	0	1	0	0
Powiat Koniński	1	0	0	0
Powiat Zgorzelecki	1	0	0	0
SUMA	6	5	3	0

Tabela 7 Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Krotoszyńskiego w poszczególnych latach (dzieci pochodzące z terenu powiatu i spoza powiatu).

LATA	2021	2022	2023	2024	2025
LICZBA DZIECI	29	34	24	22	38

* W roku 2025 w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Krotoszyńskiego umieszczono 38 dzieci, w tym 6 dzieci zmieniło formę rodziny zastępczej. Są to dzieci pochodzące z naszego terenu jak i spoza powiatu. W roku 2025 spoza Powiatu Krotoszyńskiego umieszczono w pieczy zastępczej 4 dzieci.

Tabela 8 Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Krotoszyńskiego w latach 2021-2025 z podziałem na gminy pochodzenia.

Gmina	2021	2022	2023	2024	2025
Krotoszyn	13	15	17	6	20
Koźmin Wlkp.	0	5	2	7	7
Kobylin	3	2	0	0	2
Zduny	6	3	1	2	3
Sulmierzyce	0	0	0	0	1
Rozdrażew	0	0	1	0	1
Inne powiaty	6	7	3	4	4
Cudzoziemiec	1	1	0	0	0
Dzieci pochodzenia ukraińskiego	0	0	0	3	0
SUMA	19	29	24	22	38

Tabela 9 Przyczyny umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych w 2025 r.

Przyczyna umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci
Zaniedbanie dzieci przez rodziców, uzależnienie	29
Zmiana rodziny	6
Śmierć rodziców, opiekunów	2
Małoletnia matka	0
Choroba rodziców: w tym choroby psychiczne, niepełnosprawność intelektualna	0
Przeniesienie z placówki opiekuńczo-wychowawczych	0
Zmiana adresu zamieszkania rodziny zastępczej	1
SUMA	38

Tabela 10 Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2025 r. ze względu na wiek.

Wiek dziecka	Stan na 31.12.2025 r.					
	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Pogotowie rodzinne	Rodzinny dom dziecka	Suma
<1	0	0	1	0	1	2
1-3	13	3	2	1	1	20
4-6	5	1	1	1	1	9
7-13	21	21	6	1	10	59
14-17	18	18	4	0	5	45
18-24	14	12	2	0	1	29

Tabela 11 Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej i pełnoletnich wychowanków posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności).

Typ rodzin	Liczba dzieci
Rodziny spokrewnione	10
Rodziny niezawodowe	10
Pogotowie rodzinne	0
Rodziny zawodowe	6
Rodzinny dom dziecka	6
SUMA	32

Tabela 12 Liczba posiadanych opinii i orzeczeń z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krotoszynie przez dzieci z rodzin zastępczych.

Orzeczenia i opinie dzieci	Liczba
Orzeczenia z PPP (m.in. o potrzebie kształcenia specjalnego)	23
Opinie wydane przez PPP (m.in. dostosowanie wymagań edukacyjnych, objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, dot. specyficznych trudności w uczeniu)	23
SUMA	46

Tabela 13 Liczba dzieci i pełnoletnich osób przebywających w rodzinach zastępczych ze względu na płeć w 2025 r.

Płeć	Stan na 31.12.2025 r.					
	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Pogotowie rodzinne	Rodzinny dom dziecka	Suma
Kobieta	29	23	7	1	9	69
Mężczyzna	42	32	9	2	10	95

Tabela 14 Przyczyny opuszczenia przez dzieci rodziny zastępczej w 2025 r.

Przyczyna opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej	Liczba dzieci
Usamodzielnienie	13
Osiągnięcie 25 lat przez osobę pełnoletnią przebywającą w rodzinie zastępczej	2
Brak postanowienia o dalszym pobycie w pieczy zastępczej po osiągnięciu pełnoletności	0
Zmiana miejsca zamieszkania rodziny zastępczej na teren innego powiatu	0
Powrót do rodziny naturalnej	8
Adopcja	6
Umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1
Śmierć rodziny zastępczej	1
Zmiana formy rodziny zastępczej	7
SUMA	38

Tabela 15 Liczba sporządzonych przez pracowników Działu Wsparcia Rodziny PCPR w Krotoszynie w 2025 r. dokumentów/ocen/opinii.

Rodzaj dokumentów / działania	Liczba
Zgłoszenie dzieci do OA	10
Dokonane oceny sytuacji dzieci	306
Dokonane oceny rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka	37
Sporządzone plany pomocy dziecku	273
Sporządzone programy usamodzielnienia	13
Sporządzone diagnozy rozwoju psychofizycznego dzieci do Ośrodka Adopcyjnego (psycholog)	5
Opinie psychologiczne o posiadaniu predyspozycji i motywacji do bycia rodziną zastępczą (psycholog)	0
Opinie psychologiczne o kandydatach na szkolenie PRIDE (psycholog)	22
Decyzja - pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej	39
Decyzja - dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	3
Decyzja - pokrycie kosztów utrzymania osoby pełnoletniej umieszczonej w rodzinie zastępczej	14
Decyzja - dofinansowanie do wypoczynku	5
Decyzja - pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo	12
Decyzja - zdarzenia losowe	1
Decyzja - remont	0
Decyzja - utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego	62
Decyzja - opuszczenie rodziny	38
Decyzja - rodziny pomocowe	0
Decyzja - pomoc na kontynuowanie nauki dla usamodzielniających się wychowanków	11
Decyzja - pomoc na usamodzielnienie dla usamodzielniających się wychowanków	6

Decyzja - pomoc zagospodarowanie rzeczowe dla usamodzielniających się wychowanków	6
Inne decyzje	27
SUMA	890

Ponadto pracownicy działu Wsparcia Rodziny występują o opinię, informacje do szkół, przedszkoli, urzędów (ustalenie miejsca zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy, zameldowania, akty urodzenia, nr PESEL, informacje z ośrodków pomocy społecznej na temat rodzin biologicznych).

Tabela 16 Liczba usamodzielnionych wychowanków, którzy opuścili rodzinę zastępczą w 2025 r. ze względu na miejsce zamieszkania.

Gmina	Usamodzielnieni wychowankowie, którzy opuścili rodzinę zastępczą Stan na 31.12.2025 r.
Krotoszyn	6
Koźmin Wlkp.	3
Kobylin	3
Zduny	3
Sulmierzyce	0
Rozdrażew	0
SUMA	15

Tabela 17 Procedura usamodzielnienia dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych w 2025 r.

Procedura usamodzielniania dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	Liczba
Indywidualne Programy Usamodzielnienia	14
Deklaracja opiekunów usamodzielnienia	8
Modyfikacja programów usamodzielnienia	21
SUMA	43

Tabela 18 Liczba usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych w 2025 r. ze względu na etap kontynuowania nauki.

Rodzaj kontynuowania nauki	Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych Stan na 31.12.2025 r.
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	0
Szkoła branżowa	3
Szkoła policealna	4
Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	4
Kursy zawodowe	2
Studia wyższe	0
SUMA	13

Tabela 19 Liczba osób pełnoletnich przebywających w rodzinach zastępczych w 2025 r. ze względu na etap kontynuowania nauki.

Rodzaj kontynuowania nauki	Osoby pełnoletnie przebywające w rodzinach zastępczych Stan na 31.12.2025 r.
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	5
Szkoła branżowa	6
Szkoła policealna	1
Liceum ogólnokształcące dla Dorosłych	4
Technikum	4
Kursy zawodowe	1
Studia wyższe	6
SUMA	27

2 osoby pełnoletnie przebywają w rodzinie zastępczej zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.) z uwagi na legitymowanie się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Tabela 20 Liczba pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej objętych wsparciem opiekuna usamodzielnienia w 2025 r.

Opiekun usamodzielnienia	Liczba
Rodzic zastępczy/ rodzina	28
Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	1
Pracownik socjalny	0
SUMA	29

Tabela 21 Dzieci przebywające w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych stan na 31.12.2025 r.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci
Milicz	2
Ostrzeszów	1
SUMA	3

W ciągu całego roku 2025 w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 3 dzieci z Powiatu Krotoszyńskiego, w tym w Krośnicach – 2 dzieci i w Ostrzeszowie – 1 dziecko.

Roczny koszt utrzymania wszystkich dzieci w ww. placówkach wynosił **267.781,52 zł**.

Natomiast miesięczny koszt za 1 jedno dziecko w placówce wynosi:

- Krośnice – 7.244,52 zł,
- Ostrzeszów – 7365,00 zł.

Tabela 22 Świadczenia społeczne wypłacone w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.

Rodzaj decyzji	Wysokość świadczenia w zł
Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka dla rodzin zastępczych spokrewnionych	880 534,34
Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka dla rodzin zastępczych niezawodowych	1 128 811,53
Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka dla rodzin zastępczych zawodowych	301 119,96
Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka dla pogotowia rodzinnego	12 780,32
Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka dla rodzinnego domu dziecka	304 562,86
Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka dla rodzin zastępczych spokrewnionych – 2 małoletnich obywateli Ukrainy (UKR)	24 048,00

Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka dla rodzin zastępczych zawodowych – 1 małoletni obywatel Ukrainy (UKR)	21 876,00
Świadczenie na pokrycie miesięcznych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie pomocowej	0,00
Koszty utrzymania lokalu mieszkalnego dla 4 rodzin zawodowych i 2 rodzinnych domów dziecka	111 410,35
Koszty utrzymania lokalu mieszkalnego dla 1 rodziny zawodowej, w której przebywa małoletni obywatel Ukrainy (UKR)	4 543,38
Zagospodarowanie dla nowych dzieci - 15 świadczeń	22 572,00
Dofinansowanie do wypoczynku – 5 świadczeń	1 700,00
Świadczenie na przeprowadzenie niezbędnego remontu dla rodziny zawodowej i rodzinnego domu dziecka	0,00
Świadczenia losowe i inne zdarzenia mające wpływ na jakość sprawowanej opieki – 1 świadczenie	500,00
SUMA	2 814 458,74

Tabela 23 Świadczenia wypłacone usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych oraz usamodzielnianym wychowankom Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.

Rodzaj decyzji	Wysokość świadczenia w zł
Usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych	
Pomoc na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	118 840,67
Pomoc na zagospodarowanie - 6 świadczeń	13 630,00
Pomoc na usamodzielnienie – 5 świadczeń	39 969,00

Usamodzielnieni wychowankowie MOW, DPS i placówek opiekuńczo-wychowawczych	
Pomoc na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków MOW	759,00
Pomoc na usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków MOW, DPS i placówki opiekuńczo - wychowawczej – 3 świadczenia	24 453,00
Pomoc na zagospodarowanie – 2 świadczenia	8 698,00
SUMA	206 349,67

Tabela 24 Odpłatność ponoszona przez gminy z terenu Powiatu Krotoszyńskiego za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej - art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gmina	10%	30%	50%	Kwota w zł
Krotoszyn	12	3	39	426.736,96
Koźmin Wlkp.	5	3	8	83.227,15
Zduny	1	1	16	191.973,35
Kobylin	2	0	2	17.526,54
Sulmierzyce	2	0	6	61.839,55
Rozdrażew	1	0	1	6.135,22
SUMA	23	7	72	787.438,77

Tabela 25 Odpłatność ponoszona przez gminy z terenu Powiatu Krotoszyńskiego za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gmina	10%	30%	50%	Kwota w zł
Krotoszyn	0	1	2	97.182,54
Koźmin Wlkp.	0	0	0	0
Zduny	0	0	0	0
Kobylin	0	0	0	0
Sulmierzyce	0	0	0	0
Rozdrażew	0	0	0	0
SUMA	0	1	2	97.182,54

Razem zwrot z gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2025 wyniósł **884.621,31 zł.**

Dochód z tytułu odpłatności ponoszonej przez inne powiaty za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Krotoszyńskim w 2025 roku wyniósł **1.142.248,91 zł.**

Łączna kwota zwrotu za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Krotoszyńskiego wyniósł **2.026.870,22zł.**

Wydatek z tytułu odpłatności ponoszonej przez Powiat Krotoszyński za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w 2025 roku wyniósł **302.670,34 zł.**

Tabela 26 Średni koszt pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej ponoszony przez Powiat Krotoszyński w 2025 roku.

Forma pieczy zastępczej	Średni koszt pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w zł
Rodzinny Dom Dziecka	1 639,66
Pogotowie rodzinne	1 469,69
Rodzina zawodowa	1 675,00
Rodzina niezawodowa	1 571,64
Rodzina spokrewniona	1 038,40

Tabela 27 Liczba opiekunów tymczasowych oraz małoletnich obywateli Ukrainy według postanowień sądu – stan na 31.12.2025 r.

Liczba opiekunów tymczasowych	Liczba dzieci znajdujących się pod opieką opiekuna tymczasowego
30	36

*W tym 2 opiekunów tymczasowych małoletnich, którzy byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terenie Ukrainy oraz 3 dzieci ukraińskich znajdujące się pod ich opieką.

W związku z realizacją art. 26 ust. 4b i ust. 4c ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie w imieniu i na rzecz opiekuna tymczasowego, o którym mowa w art. 25 ust. 7 zdanie trzecie ww. ustawy w roku 2024 wystąpiło o:

- świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- świadczenie wychowawcze „800+”,
- świadczenie dobry start.

Łączna kwota przekazanych świadczeń opiekunowi tymczasowemu w roku 2025 wyniosła **35 604,00 zł.**

III. REALIZACJA PROJEKTÓW I WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI INSTYTUCJAMI

IV. POZYSKANE ŚRODKI

Środki z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Uchwałą Rady Ministrów z dnia 09.12.2025 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2025 r. (M.P. poz. 1242) został utworzony program wsparcia. Celem programu jest wsparcie powiatów w realizacji zadań własnych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Wsparcie zostało udzielone ze środków Funduszy Pracy w formie dofinansowania:

- wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń zawodowej rodziny zastępczej przysługujących za 2025 r., począwszy od dnia 1 stycznia, za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia wskazanej funkcji,
- wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń prowadzącego rodzinny dom dziecka, przysługujących za 2025 r., począwszy od dnia 1 stycznia, za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia wskazanej funkcji,
- wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, przysługujących w roku 2025, począwszy od dnia 1 stycznia 2025 r., za każdy miesiąc, w którym rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego pełniła funkcję przez minimum 15 dni kalendarzowych.

Wartość dofinansowania wyniosła 60 300,00 zł.

Projekt „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 Priorytet 6: Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS) Działanie 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej - wartość dofinansowania 2 296 608,84 zł. Projekt trwa do 2029 r. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu.

W ramach projektu beneficjenci mogą skorzystać z:

- diagnozy pogłębionej dzieci i młodzieży;
- usług wspierających rozwój, kompensujących opóźnienia np. edukacyjnych, społecznych

(pedagog, psycholog, terapeuta, logopeda);

- usług wsparcia w procesie usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej (psycholog, terapeuta, coach);

- usług wsparcia dla rodzin zastępczych, kandydatów na rodziny zastępcze, rodziców biologicznych, opiekunów usamodzielnienia;

- wsparcia w procesie usamodzielniania – vouchery;

- wsparcia grupowego dla rodzin zastępczych - 2 wyjazdy szkoleniowe.

Zatrudniono też 3 specjalistów pracy z rodziną w Dziale Wsparcia Rodziny.

Współpraca z Towarzystwem Reintegracji Społecznej w Rozdrażewie

Towarzystwo Reintegracji Społecznej w Rozdrażewie we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie w roku 2025 realizowało projekt w ramach środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego z konkursu ofert na realizację w formie wspierania zadań publicznych Województwa Wielkopolskiego z dziedziny pomocy społecznej w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2025 roku pt. „Wieloaspektowe wsparcie systemu pieczy zastępczej "Drugi dom”

Projekt trwał od 01.06.2025 r. do 30.11.2025 r. Kwota całkowita projektu wyniosła 104 950,00 zł, z tego kwota otrzymanej dotacji wyniosła 100 000,00 zł.

Projekt skierowany był do funkcjonujących rodzin zastępczych, dzieci oraz instytucji i służb wspierających rodziny z terenu Powiatu Krotoszyńskiego.

Projekt Wieloaspektowe wsparcie systemu pieczy zastępczej "Drugi dom" zakładał następujące działania:

1. "Klub Mocy" - dla dzieci z rodzin zastępczych w wieku od 7 do 11 roku życia. Odbyły się zajęcia dotyczące poprawy funkcjonowania społecznego, emocjonalnego, z zakresu wielozmysłowego poznawania świata, elementy integracji sensorycznej. Dzieci mogły również skorzystać z pomocy wolontariuszy przy nadrabianiu zaległości szkolnych i odrabianiu lekcji.
2. Trening umiejętności społecznych dla dzieci w wieku do 10 roku życia z pieczy zastępczej.
3. Indywidualne wsparcie specjalistyczne dla dzieci.
4. Wsparcie terapeutyczne dla rodziców zastępczych.
5. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu krotoszyńskiego miały możliwość korzystania ze wsparcia terapeutycznego w ramach projektu realizowanego przez Towarzystwa Reintegracji Społecznej.

6. Warsztaty dla opiekunów zastępczych z pogłębioną pracą własną i elementami superwizji prowadzone przez Panią dr Małgorzatę Klecką „Rola i znaczenie więzi emocjonalnych w rozwoju dziecka i w opiece zastępczej”.
7. Warsztaty psychoprofilaktyczne dla opiekunów zastępczych.
8. Warsztaty psychoprofilaktyczne dla dzieci na „Oślim Ranczu”.
9. Terapia traumy i stresu chronicznego skierowana indywidualnie dla dzieci i opiekunów zastępczych.
10. Wyjazd integracyjny do Doliny Baryczy dla opiekunów zastępczych z dziećmi.
11. Integracja środowiska opiekunów zastępczych na pikniku sportowo – rekreacyjnym w Smoszewie.
12. Rozwój współpracy lokalnej międzysektorowej- przeprowadzenie specjalistycznego szkolenia dla 25 osób pracujących w obszarze pieczy zastępczej i instytucji publicznych, dotyczącego analizy czynników ryzyka przemocy wobec dzieci oraz wykorzystania narzędzia do szacowania zagrożenia życia dziecka, wraz z przygotowaniem materiałów szkoleniowych przez ekspertów.
13. Opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla rodzin zastępczych z zakresu rozpoznawania i reagowania w sytuacjach zagrywających bezpieczeństwo sprawowanej opieki, występujących kryzysów, podejrzenia stosowania przemocy.

V. REALIZACJA

Poniższa tabela przedstawia sposób realizacji zadań objętych Programem

Lp.	Zadania do realizacji	Realizacja
Cel główny 1: Wspieranie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.		
Cel szczegółowy:		
1. Zapewnienie skutecznego systemu wspierania istniejących rodzin zastępczych.		
1.	Systematyczne zatrudnianie odpowiedniej liczby koordynatorów do spraw pieczy zastępczej zgodnie ze standardami określonymi w ustawie.	W roku 2025 zatrudnienie obejmowało: • 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych na umowę o pracę, • 3 specjalistów pracy z rodziną zatrudnionych na umowę o pracę, • 1 pracownika socjalnego – obsługa pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, • 2 inspektorów – obsługa finansowa rodzin zastępczych, obsługa rodziców biologicznych oraz opiekunów tymczasowych dla małoletnich obywateli Ukrainy przebywających na terenie RP w związku z konfliktem zbrojnym. PCPR obejmował swoim wsparciem w ciągu całego roku 2025 - 116 rodzin i 202 dzieci.
2.	Zapewnienie specjalistycznego wsparcia istniejącym rodzinom zastępczym i umieszczonym w nich dzieciom.	Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu krotoszyńskiego miały możliwość udziału w projektach: 1. „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 Priorytet 6: Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS) Działanie 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej, 2. Towarzystwa Reintegracji Społecznej w Rozdrażewie we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie:

		Wieloaspektowe wsparcie systemu pieczy zastępczej „Drugi dom”. W ramach projektów realizowano m.in. diagnozy pogłębione dzieci i młodzieży; usługi wspierające rozwój, kompensujące opóźnienia np. edukacyjne, społeczne (pedagog, psycholog, terapeuta, logopeda); usługi wsparcia w procesie usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej (psycholog, terapeuta, coach); usługi wsparcia dla rodzin zastępczych, kandydatów na rodziny zastępcze, rodziców biologicznych, opiekunów usamodzielnienia; wsparcie w procesie usamodzielniania – vouchery; wsparcie grupowe dla rodzin zastępczych - 2 wyjazdy szkoleniowe; zatrudniono też 3 specjalistów pracy z rodziną w Dziale Wsparcia Rodziny; zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i emocjonalne dzieci, treningi umiejętności społecznych, indywidualne wsparcie specjalistyczne oraz terapię traumy i stresu; opiekunowie zastępczy mogli korzystać ze wsparcia terapeutycznego, oraz warsztatów; działania integracyjne, takie jak wyjazdy i spotkania środowiskowe, a także inicjatywy wzmacniające współpracę lokalną i podnoszące kompetencje specjalistów pracujących z rodzinami zastępczymi.
3.	Szkolenie kadry zespołu ds. pieczy zastępczej.	W roku 2025 kadra zespołu ds. pieczy zastępczej uczestniczyła w następujących szkoleniach: 1. Akademia Rodzicielstwa Zastępczego. 2. Konferencja „Dni Rodzicielstwa Zastępczego”. 3. Konferencja „Dorastając z FASD: wyzwania, terapie, inspiracje”. 4. Konferencja „Różnorodna Wielkopolska”. 5. Konferencja „Spotkanie zmienia wszystko. Dialog otwarty w pracy z rodziną i dziećmi”.

		6. Szkolenie „Model wolontariatu w systemie pieczy zastępczej”. 7. Szkolenie „Praca z osobami doznającymi przemocy”. 8. Szkolenie „Praktyka stosowania prawa – przepisy przeciw przemocy domowej”. 9. Szkolenie „Prawne aspekty doręczania pism w postępowaniu administracyjnym od 1 stycznia 2025 r.”. 10. Szkolenie „Pomoc społeczna 2025, czyli funkcjonowanie wprowadzonych zmian”. 11. Szkolenie „Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej – przepis prawa a problemy w praktyce”. 12. Szkolenie „Ostateczność, prawomocność i wykonywalność decyzji administracyjnych”.
4.	Podjęmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych i pracowników PCPR.	W ramach projektu realizowanego przez Towarzystwo Reintegracji Społecznej w Rozdrażewie odbyły się warsztaty dla opiekunów zastępczych z pogłębioną pracą własną i elementami superwizji prowadzone przez Panią dr Małgorzatę Klecką „Rola i znaczenie więzi emocjonalnych w rozwoju dziecka i w opiece zastępczej”.
5.	Wyplacanie świadczeń dla rodzin zastępczych.	I. W roku 2025 wypłacano świadczenia dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na kwotę 2 814 458,74 zł: 1. Miesięczne świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w łącznej kwocie 2 673 733,01 zł: - kwota 1 517,00 zł w rodzinie niezawodowej i zawodowej, Rodzinnym Domu Dziecka, - kwota 1 002,00 zł w rodzinie spokrewnionej, - kwota 306,00 zł dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka

	niepełnosprawnego. 2. Świadczenie finansowe na utrzymanie lokalu na kwotę 115 953,73 zł. II. Świadczenia fakultatywne: 1. Świadczenia na zagospodarowanie dla przyjmowanego dziecka – 15 świadczeń, suma świadczeń: 22 572,00 zł. 2. Dofinansowanie do wypoczynku - 5 świadczeń na kwotę 1 700,00 zł. 3. Świadczenie na przeprowadzenie niezbędnego remontu – 0 świadczeń. 4. Świadczenia losowe i inne zdarzenia mające wpływ na jakość sprawowanej opieki – 1 świadczenie na kwotę 500,00 zł. III. Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych i Rodzinnego Domu Dziecka: Wypłacono wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia dla rodzin zastępczych, w tym: - wynagrodzenie dla 4 rodzin zastępczych zawodowych – 223 078,40 zł, - wynagrodzenie dla 2 Rodzinnych Domów Dziecka – 149 724,80 zł. IV. Wynagrodzenie dla osób zatrudnionych do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich (w rodzinach powyżej 3 dzieci) – 11 osób - umowy zlecenia na kwotę ogólną: 183 698,90 zł. V. Wynagrodzenie rodzin zawodowych wynosiło w 2025 roku do 31.04.2025 r. – 4 567,40 zł brutto a od 01.05.2025 r. – 5 000,00 zł brutto.
--	--

		Wynagrodzenie osób pełniących funkcję Rodzinnego Domu Dziecka wynosiło w 2025 roku do 31.04.2025 r. – 6 015,60 zł brutto a od 01.05.2025 r. – 6 500,00 zł brutto.
Cel szczegółowy:		
2. Tworzenie nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.		
1.	Promowanie w środowisku lokalnym rodzinnej pieczy zastępczej.	Na stronach internetowych PCPR w Krotoszynie oraz Starostwa Powiatowego w Krotoszynie zamieszczano informacje dotyczące pieczy zastępczej, organizowanych szkoleń, obchodów Dni Rodzicielstwa Zastępczego. Odbyła się konferencja pt. „Spotkanie zmienia wszystko. Dialog otwarty w pracy z rodziną i dzieckiem.” Konferencja była jednym z wydarzeń Powiatowych Dni Rodzicielstwa Zastępczego. Wydarzenie organizowane było przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 z projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” FEWP.06.15-IŻ.00-0003/23. Organizację konferencji wsparł również Powiat Krotoszyński. Formą integracji środowiska opiekunów zastępczych był piknik sportowo – rekreacyjny zorganizowany w Smoszewie.
2.	Prowadzenie stałego naboru do grupy szkoleniowej.	1. Na stronie PCPR w Krotoszynie oraz Facebook zamieszczono ogłoszenie o prowadzeniu stałego naboru do grupy szkoleniowej dla kandydatów na rodziców zastępczych. 2. W trakcie obchodów Powiatowych Dni Rodzicielstwa Zastępczego rozprowadzano ulotki i gadżety propagujące rodzinną opiekę zastępczą. 3. W roku 2025 przeprowadzono szkolenie PRIDE dla kandydatów na rodziny zastępcze.

		W szkoleniu udział wzięło 11 kandydatów na rodziny spokrewnione i 8 kandydatów na rodziny niezawodowe.
3.	Pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej dzieci w pieczy zastępczej.	1. Opieka prawna dla rodzin zastępczych w zakresie prawa rodzinnego, postępowania w sprawach uzależnień, poradnictwo w sprawach alimentacyjnych, sprawach spadkowych (poradnictwo koordynatorów, konsultacje z radcą prawnym oraz kuratorami zawodowymi). 2. Stała współpraca z Wielkopolskim Ośrodkiem Adopcyjnym w Kaliszu poprzez przekazywanie informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną i możliwością adopcji. Zgłoszono 10 dzieci. Koordynatorzy pieczy zastępczej pozyskują informacje o rodzicach biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W sytuacjach tego wymagających koordynatorzy uczestniczą w spotkaniach dzieci z rodzicami biologicznymi. 3. W 17 przypadkach wystąpiono do Sądu Rejonowego w Krotoszynie III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka. W 15 przypadku pozbawiono rodziców władzy rodzicielskiej. 4. W 23 przypadkach wystąpiono do Sądu Rejonowego z wnioskiem o ustalenie alimentów.
4.	Tworzenie nowych rodzin zawodowych	W roku 2025 utworzono 1 pogotowie rodzinne.
Cel szczegółowy: 3. Integracja działań powiatu i gmin na rzecz rozwiązywania problemów społecznych czego efektem będzie zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej oraz poprawienie funkcjonowania rodzin biologicznych.		
1.	Systematyczna współpraca z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodzinnymi, pracownikami socjalnymi, sądem rodzinnym,	Dokonywanie oceny zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej (w przypadku dzieci w wieku do 3 lat ocena dokonywana jest co trzy miesiące; w przypadku pozostałych dzieci co pół roku). W ocenie zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej uczestniczy: rodzina

	szkołami, specjalistycznymi poradniami, oddziałem noworodkowym, lecznictwo odwykowe i psychiatryczne, Kościołami i związkami wyznaniowymi.	zastępcza, koordynator pieczy zastępczej, pracownicy socjalni gminnych ośrodków, pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, rodzice biologiczni. W 2025 r. sporządzono 282 ocen zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz 37 ocen rodzin zastępczych bądź ocen rodzinnych domów dziecka. Stała współpraca z Sądem dotycząca umieszczania dzieci w pieczy zastępczej (dobór rodziny, informacja o sytuacji rodziny, współpraca z kuratorami dotycząca sytuacji rodziców biologicznych).
2.	Wypracowanie zintegrowanego systemu wspierania rodzin w sytuacjach zagrażających odebraniem dzieci i umieszczeniem w pieczy zastępczej.	Współpraca z asystentami rodzin, kuratorami rodzinnymi w szczególności w sytuacjach zagrażających dobru dziecka i umieszczeniem w pieczy zastępczej. Zorganizowano wspólne szkolenie dotyczące profilaktyki uzależnień dla pracowników PCPR w Krotoszynie i kuratorów Sądu Rejonowego w Krotoszynie.
Cel szczegółowy: 4. Zapewnienie wsparcia usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.		
1.	Udzielanie rzeczowego i finansowego wsparcia wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.	W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wypłacano pomoc finansową dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w łącznej wysokości 206 349,67 zł. Osoby usamodzielniane podejmują naukę: 1. Branżowa szkoła – 3 osoby, 2. Szkoła policealna – 4 osoby, 3. Liceum ogólnokształcące dla dorosłych – 4 osoby, 4. Kursy zawodowe – 2 osoby,

		Wyplacono: 1. pomoc pieniezna na kontynuowanie nauki dla osob pelnoletnich, wychowankow rodzin zastepczych w kwocie 118 840,67 zł; 2. pomoc na zagospodarowanie dla pelnoletnich wychowankow rodzin zastepczych na laczna sume 13 630,00 zł; 3. pomoc na usamodzielnienie dla pelnoletnich wychowankow rodzin zastepczych na laczna sume 39 969,00 zł; 4. pomoc na kontynuowanie nauki dla pelnoletnich wychowankow MOW – 759,00 zł; 5. pomoc na usamodzielnienie pelnoletnich wychowankow MOW, DPS i placowki opiekuńczo – wychowawczej na kwote 24 453,00 zł; 6. pomoc na zagospodarowanie dla pelnoletnich wychowankow MOW i DPS na kwote 8 698,00 zł.
2.	Prowadzenie mieszkania usamodzielniajacego zgodnie z rozporzadzeniem w sprawie mieszkanczy chronionych.	Mieszkanie treningowe znajduje się w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie przy ul. Floriańska 10 (piętro III). Działa na podstawie regulaminu organizacyjnego. W 2025 r. w mieszkaniu przebywały 2 osoby. Mieszkanie treningowe przeznaczone jest dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, którzy nie mają możliwości pozostania w rodzinie zastępczej lub powrotu do rodziny biologicznej. Celem mieszkań treningowych jest przede wszystkim pomoc w usamodzielnieniu oraz odpowiednie wsparcie w zakresie prawidłowego funkcjonowania wychowanka w środowisku społecznym zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi.

		Mieszkanie treningowe wyposażone jest we wszystkie niezbędne urządzenia do codziennego funkcjonowania. Mieszkańcy mają do swojej dyspozycji 5 jednoosobowych pokoi, 2 kuchnie, 3 łazienki. Mieszkanie obecnie obejmuje 121 m ² użytkowych.
3.	Prowadzenie programu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej, udzielanie wsparcia w rozwijaniu umiejętności społecznych i zawodowych.	1. Pełnoletni wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej objęci są Indywidualnym Programem Usamodzielnienia, który ma na celu określenie działań wychowanka w poszczególnych sferach jego życia, termin ich realizacji oraz aktualizowanie sytuacji. IPU jest zawierany 1 miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności. Wychowankowie rodzin zastępczych mogą pozostać w rodzinach zastępczych po osiągnięciu pełnoletności i przebywać w nich do 25 roku życia. 2. Składanie wniosków do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w celu pozyskiwania mieszkań dla wychowanków rodzin zastępczych. 2. Współpraca z prywatnymi podmiotami rynku nieruchomości w celu pozyskiwania mieszkań dla wychowanków rodzin zastępczych. 3. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych wychowanków i ich zatrudnienia. 4. Współpraca z innymi instytucjami np. ZUS, KRUS, ośrodkami pomocy społecznej, Sądami w celu regulowania sytuacji osób usamodzielnianych. Od 2023 roku dziesięcioro usamodzielnianych wychowanków w wieku 17–20 lat, przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu krotoszyńskiego, uczestniczyło w autorskim projekcie „SAMODZIELNI”, prowadzonym przez Fundację Polskiego Funduszu Rozwoju w Warszawie. Projekt „SAMODZIELNI” został stworzony, aby

		wspierać młodzież z pieczy zastępczej w stawianiu pierwszych kroków na rynku pracy. Jego celem jest wyposażenie uczestników w kluczowe umiejętności niezbędne na początku kariery zawodowej. W ciągu trzech lat trwania projektu pięcioro pełnoletnich wychowanków podjęło staż zawodowy w jednym z warszawskich hoteli, a następnie uzyskało zatrudnienie
--	--	---

VI. PODSUMOWANIE

1. Rok 2025 charakteryzował się znaczącym wzrostem liczby dzieci z powiatu krotoszyńskiego skierowanych do pieczy zastępczej. W 25 rodzinach zastępczych umieszczono 38 dzieci.

Wskazuje to na nasilenie problemów społecznych, kryzysu rodzin biologicznych oraz większą skalę interwencji instytucjonalnych. Zjawisko to niesie realne zagrożenia. Przede wszystkim zwiększona liczba dzieci trafiających do pieczy zastępczej może prowadzić do przeciążenia systemu opieki, co obniża jakość wsparcia i indywidualnego podejścia do każdego dziecka. Długotrwałe przebywanie poza rodziną biologiczną może negatywnie wpływać na rozwój emocjonalny i poczucie tożsamości dziecka, powodując trudności w budowaniu trwałych relacji w przyszłości. Ponadto istnieje ryzyko instytucjonalizacji, czyli uzależnienia od systemu opieki, co utrudnia późniejsze samodzielne funkcjonowanie w dorosłym życiu.

2. W 2025 roku realizowano systematyczną współpracę ze służbami, jednostkami oświatowymi, instytucjami oraz organizacjami działającymi na rzecz dzieci i rodzin, zarówno biologicznych, jak i zastępczych.
3. Realizacja projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” umożliwiła rodzinom zastępczym oraz dzieciom objętym pieczą zastępczą dostęp do wsparcia psychoterapeutycznego, przyczyniając się do podniesienia jakości oraz rozszerzenia zakresu świadczonej pomocy. Projekt częściowo uzupełnił również niedobór kadry psychologicznej.
4. Dzięki środkom pozyskanym przez Towarzystwo Reintegracji Społecznej zapewniono dodatkowe wsparcie dla rodzin zastępczych oraz dzieci w nich umieszczonych. W ramach tych działań zrealizowano szereg inicjatyw wspierających rozwój emocjonalny, społeczny i edukacyjny dzieci oraz kompetencje opiekunów zastępczych. Ważnym elementem wsparcia były działania integracyjne dla opiekunów zastępczych oraz piknik sportowo-rekreacyjny, mające na celu wzmacnianie relacji w środowisku rodzin zastępczych i rozwój kompetencji społecznych uczestników.
5. Niezbędne jest zapewnienie systematycznego wzrostu wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka.
6. Zasadnym jest również podniesienie wynagrodzeń pracowników Działu Wsparcia Rodziny zajmujących się szeroko rozumianą pieczą zastępczą w Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie.

7. Konieczne jest kontynuowanie stałego wsparcia dla pracowników Działu Wsparcia Rodziny w formie superwizji, szkoleń oraz warsztatów podnoszących kwalifikacje zawodowe, co przyczyni się do zwiększenia efektywności podejmowanych działań, poprawy jakości udzielanego wsparcia, wzmocnienia kompetencji interpersonalnych oraz ograniczenia ryzyka wypalenia zawodowego.
8. Należy kontynuować działania ukierunkowane na pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych poprzez prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnych oraz współpracę z lokalnymi instytucjami i organizacjami. Istotne jest również zapewnienie kandydatom kompleksowego wsparcia na etapie kwalifikacji i szkolenia, a także budowanie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego, co może przyczynić się do zwiększenia liczby osób zainteresowanych pełnieniem tej funkcji oraz wzmocnienia systemu pieczy zastępczej.
9. W celu wzmocnienia systemu pieczy zastępczej wskazane jest rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi wspierającymi dzieci i rodziny, w szczególności poprzez wspólne realizowanie projektów, wymianę doświadczeń oraz koordynację działań pomocowych. Współpraca ta może przyczynić się do poszerzenia oferty wsparcia, lepszego dostosowania pomocy do indywidualnych potrzeb rodzin i dzieci. Ponadto sprzyja ona budowaniu lokalnej sieci wsparcia.
10. Ograniczenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej oraz stworzenie warunków do ich powrotu do rodzin biologicznych wymaga dalszego rozwijania spójnego modelu pracy z rodzinami w sytuacjach kryzysowych, w szczególności poprzez organizację wspólnych szkoleń dla pracowników OPS, PCPR, kuratorów sądowych oraz pedagogów.
11. Z uwagi na niewystarczającą liczbę miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej nie wszystkie postanowienia sądu dotyczące umieszczenia dzieci poza środowiskiem rodzinnym mogły zostać zrealizowane. W związku z powyższym zasadne jest utworzenie na terenie powiatu placówki opiekuńczo-wychowawczej.

**Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Krotoszynie**

Andrzej Piotrowski